

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan Naalakkersuisut og Inatsisartut forholder sig til aktivdødshjælp med udgangspunkt i rapporten: ”Belysning af hvordan vi som samfund ønsker at forholde os til aktiv dødshjælp og en analyse af udviklingsmulighederne inden for den palliative indsats”

(Medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed)

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut, Jens-Frederik Nielsen, fra Demokraterne for at tage initiativ til en vigtig debat om aktiv dødshjælp og palliation.

Aktiv dødshjælp er en behandling, der har til formål at forårsage en anden persons død¹. Spørgsmålet om aktiv dødshjælp kræver derfor grundig overvejelse, da det både er et komplekst og følsomt emne at behandle. I Naalakkersuisut anerkender vi tanken om menneskets autonomi og retten til at bestemme over eget liv. Vi har samtidig forståelse for, at aktiv dødshjælp kan virke uetisk for nogle mennesker, da behandlingen forårsager en anden persons død.

I rapporten fra 2020¹ beskrives vanskeligheden ved at afgrænse, hvilke mennesker der kunne være modtager af aktiv dødshjælp. Og der bliver lagt vægt på, at befolkningen her i landet generelt set har god adgang til gratis behandling og medicin i Sundhedsvæsenet. Det er ikke altid tilfældet i de lande, hvor aktiv dødshjælp i dag er lovligt. Samtidig fremhæves et eksempel fra Canada, hvor det har været til debat, hvorvidt det er rigtigt at indføre aktiv dødshjælp i et samfund, der kæmper mod høje forekomster af selvmord. Debatten i Canada havde blandt andet fokus på, om en lovliggørelse kunne sende et forkert signal til befolkning om, at selvmord accepteres. Vi kæmper selv en hård kamp mod den høje forekomst af selvmord. Derfor synes vi, at det er vigtigt, at vi gør os nogle af de samme overvejelser, når aktiv dødshjælp debatteres.

Vores samfund har en forpligtigelse til at hjælpe uafvendeligt syge og døende mennesker med en god og værdig afslutning på livet.

Sundhedsvæsenet skal tilbyde et velfungerende palliativt tilbud, der kan hjælpe mennesker med at lindre deres smerte og lidelse. I Naalakkersuisut mener vi, at det palliative tilbud kan spille en vigtig rolle i at imødegå nogle af de underliggende årsager til, hvorfor nogle mennesker ønsker aktiv dødshjælp. I rapporten fra 2020¹ fremgår det samtidig, at lovgivningen på området giver mulighed for, at patienter kan modtage smertestillende og lindrende midler, også selvom det kan fremskynde dødstidspunktet. Her er det afgørende, at patienterne og de pårørende har adgang til god information om behandlingsmulighederne og kravet om informeret samtykke. Patienterne og de pårørende skal kende deres rettigheder og vide, at Sundhedsvæsenet ikke iværksætter eller forsætter eksempelvis en livsforlængende behandling, hvis patienten ikke ønsker dette.

¹ Belysning af hvordan vi som samfund ønsker at forholde os til aktiv dødshjælp og en analyse af udviklingsmulighederne inden for den palliative indsats, udgivet af Departementet for Sundhed, februar 2020.

I 2022 blev der afsat midler på Finansloven til at forbedre det palliative tilbud. Sundhedsvæsenet er i gang med at udbygge det palliative tilbud, hvilket bl.a. kræver efteruddannelse af sundhedspersonale og ansættelse af flere medarbejdere i hjemmesygeplejen. Det forventes, at den palliative enhed er fuldt udbygget i starten af næste år. I Naalakkersuisut vil vi forsætte med at arbejde for at udvikle det palliative tilbud i de kommende år, således at vi får opbygget det bedst mulige tilbud i Sundhedsvæsenet.

Med afsæt i ovenstående ser vi frem til en god debat, hvor der skal være plads til forskellige synspunkter og argumenter både for og imod aktiv dødshjælp.